

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Elverfolket

Citation: Drachmann, Holger: "Elverfolket", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 83. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann10tom-shoot-workid54880/facsimile.pdf> (tilgået 24. januar 2022)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

De sprang tumlende op — en kastede en Sjat Vin i Ansigtet paa den gamle ... han klukkede som en Urhøne „Fy for Fanden!“ raabte Grev Hemming. „Af Sted med Jer!“

Og ud væltede Skaren. Hestetrampen, Latter, Støj og Skraal i Gaarden ... og snart efter dundrede det gennem den mørke Nat hen ad Landevejen.

Jeg kiggede efter dem. Jeg saa' Gnisterne flyve fra Skærverne — og syntes at høre Anførers Stemme: Hej! af Sted — for Djævelen!

Og i Sofaen laliede den gamle: „Fanden i Vold med det hele! Min Datter — Pigebarnet ... hun vil tænke frit over Tingene, vil hun! Ha, ha, ha ... hun er bedre end alt det Råk ... og *han* sidder ogsaa — *han* sidder i Brummen — kan ikke slippe ud. Aa, Josef og Maria!“

ELVERFOLKET

I Skoven ruger den bløde Vind:
Den suges fra Engen som Taager ind
Og staar og fletter det sære Spind
I Billeders brogede Kranse.
Kron mig, I Kranse, min Fjer-Barret!
Træd kun, min Drøm, over Tiljen let
Og røv mig ikke mit Aandedræt,
O Elverlands, Elverlands Danse!

Sig saa ikke, at der intet Elverfolk gives, at Elverpigen ikke findes, at det er Dunst og Taage alt sammen ... saaledes som Elverfolket selv er Taage og kredsende Dunst i den stille Sommernat!

Hvad er Dunst og Taage?

Aa hør, Du, som forlover Dig, gifter Dig, sætter Bo, sætter Børn i Verden — sættende Dig paa de Idéers Fodskammel som et Samfund skyder hen til Dig: værsgod, tag Plads! *Hvad* blev der saa maaske ud af det hele? —

Et „maaske“.

Ja — men oprigtig talt. Elverfolket er en træk Fiktion — Elverpigen skal være hul i Ryggen som et Dejgtrug — og den, der gaar ud i Mosen, risikerer let at falde i — nogle til Halsen — nogle forsvinder endog med det samme. Vestigia terrent! Sporene skrækker — bliv paa Skammelen, Kære!

... Huit og falskt er saa meget i vore Dage. Lad os stemme Tonen ned. Inden vi ser os for, saa er — jeg siger ikke vor Kærest', vor Kone — men mange yngre og ældre Kvinder — Mænd og Institutioner — som Dejgruge at se til fra Ryggen af.

Elverpigen var svaj og slank, Brystet højt, Armene fine, Fodskiftet saa let, som Vinden, der leger ved Aftentide gennem Hjertegræsset. Skoven havde de dybe Slugter, hvorfra lønlige Tværdale skød op-efter — det fjorgamle Løv føget sammen i et tystnende Tæppes brune Hulning — og den sidste Aftensanger kaldte med et søvn-sjæret Pip til Hvile. Himlen oven over Trækronerne som en bieq, skær Dram om Lykke ... og dér, paa én Gang, stod hun selv som en skær, bleg Drøm om Lykke ... dér stod hun, netop hvor jeg havde ventet at træffe hende

Ikke saa underligt. Jeg havde sendt Bud til Elverpigen om at møde mig, naar Sol var nede — og Fugl i Rede — naar Luften var svalet — naar Skyggen var delet — naar Haren og Raen — var gaaet hjem — og Dampen fra Aaen — drog frem, drog frem!

Det havde mit Bud sagt. Og hun stod der.

Taaen, Dampen fra den dybe Mølleaa kom med sit kølige Pust langsomt op igennem Slugten. Dagen havde været hed; Kølingen føltes kun som en Lise. Et gyldenrødt, døende Skær skælvede ind under Granstammernes Domkirkepiller ... allerfjernest luede end en Glød, som fra et Altar med hellige Kar, men uden Kirkebetjening. Ikke et Menneske fjernt eller nær — kun Hiegnsmændens Ko ved sit Vådingskær — knap nok en Skygge ad Skovens Vej — kun Elverpigen — — og jeg.

Var hun kanske svøbt i Taagernes vigende og dalende Lin? Naa — nej. Hun var klædt i et lyst Stof, — Gud bevare mig fra at navngive det. Hun bar en Hat — med hvide og sorte Fugleffjer. Selv var hun saa let som en Fugl — hun kunde gerne gælde for en Visjon i Fugle-Ham. Men en Hat havde hun paa. Da jeg venligt bad hende derom, tog hun den af; og paa de lyse Haar, de lyse Bryn, det blege Ansigt med de mørke, klare, gode Øjne — paa denne Mund, der aldrig svor falsk, paa disse Læber, der aldrig kendte en Løgn, kun Nødløgne — paa det lille rødmenende Øre, paa det brune Shavl om Hofterne — og saa paa det højede Hoveds ydmyg-stolte: her er jeg! ... paa denne kyske Indrømmelse af Svaghed i Styrke kendte jeg min Elverpige.

Min Elverpige?

Den, der kender Elverfolket, véd, at det giver sig hen, men aldrig tilhører En. Det har Love, som ikke er vore Love, Meninger, som vi ikke har dem, Tanker, som er os utilgængelige — lig med Skovens Dyb, Aaens Dyb, Taagens svale Pust, Vindens Gang gen-

nem Hjertegræsset, og disse ranke Stammers løvklædte Mystik. —
— — — — — Aa, hvor var hun sød!

„Det var, som mit Hjerte var delt i to“ — Og hun da?

Jeg kunde bede og trygle, og tale skikkeligt som til Børn — bede med min blødeste Stemme — og hendes Øjne gjorde den blød, saa jeg ikke selv kendte den. Hun nikkede kun, smilte og nikkede og strøg med sin Haand over min Pande og saa' mig dybt ind i mit ælte Hjerte — delt mellem hendes Verden og min men ikke nævnede hun mig ved Navn, saa meget jeg end bad derom. Hun syntes at sige: Dit Navn — Du fremmede — det tilhører hele den Verden, som er udenfor Skoven og Aaen og Engen og Taagen! Hvad har jeg med det at skaffe? —

„Men hvordan nævner Du mig, naar Du tænker paa mig?“ —

„Jeg nævner Dig ikke — jeg elsker Dig jo! Siger jeg „Skov“ eller „Aa“, naar jeg gaar her omkring — og tænker paa alt i mit stille Sind?“ —

Jeg greb hendes Hænder og lagde dem over mine Øjne, mine af den svidende Dagssol trætte Øjne. Jeg sank ned ved hendes Side, hun satte sig hos mig. Længe sad vi i Tavshed. Hvad var der at tale om? Lad de dumme Mennesker skræppe og snadre ... den vilde Skovdne ruller sine gurglende Længselstener dybt ind i den lyttende Skov — men ogsaa Skovduen bliver stille, overvældet af sine Følelsers Uformue. Saa lo jeg højt, som man lær, naar det brister inden i En — og man vil stemme for Graaden.

„Kan Du danse?“ raabte jeg. „Dans for mig — som Duggen danser paa Enge! Nu gaar Dagen til Hvile — Forstanden med — kun Hjertet er vaagent — det bærer af Sted — som Galmands Drøm oven Senge!“

Hun rystede paa Hovedet: „Stakkel!“ —

„Du har ikke Lov at stakle mig!“ knurrede jeg.

„Stakkel!“ hviskede hun.

Jeg drog hende ind til mig, kyssede hendes hvide, kolde Nakke, hendes røde, varme Læber — hendes Øre, hendes Øjne ... og hun bøjede sit Hoved tilbage med halvtåbne Læber, skjalt, besvarede mine Kys — og saa' paa mig, selv under Kyssene, med de Øjne, der tilhørte Skoven og Aaen — og Trærnes Duft og den aandende Drøm i den blege Luft — Drømmen om Elskovs Lykke.

Hun rejste sig. Som et Muldskud skyder, saaledes rejste hun sig — skød i Vejret — svaj og slank og hofterund med det høje Bryst. Der stod hun, som hun var kommen. Men danse gjorde hun ikke.

„Jeg elsker Dig!“ hviskede jeg. „Bliv hos mig! Skal jeg afsværges min Verden med dens Overtro — Guld, Gods, Berømmelse, Magt, Navn og Gavn og Fødestavn — Venner, Familie, Forbindelser —

Pligt, Lov, Bud, Ære — det gamle fra i Gaar og den nye Lære —
alt Blændværk og alle Forblindelser?" — —

„Tys!“ sagde hun.

Jeg troede, at hun ikke havde forstaaet mig — og jeg fortsatte:
„Skal jeg dykke mig dybt blandt de andre Skrog? — Ingen jeg ha-
der, men mange jeg ynker — Skal jeg sænke mit Øjes skælvende
Laag — og fure min Pande med Paria-Rynker? — skal jeg skyde
paa Konger og Kejsere med — jages som Vilddyr fra Sted til Sted?
— Skal jeg blive din Lige i Mose og Skov? — bekende din Tro og
hylde din Lov? — Tag mig i Friheds fejreste Dragt — i Menneske-
ynk og Verdensforagt!“ — —

„Tys!“ sagde hun og saa' sig bly med store Øjne tilbage.

„Elverpige!“ sagde jeg. „Barn, Jomfru, Kvinde — hvad — hvem
— Du er! Hør mig!“

„Tys! hør!“ sagde hun. „De venter mig!“

„Hvem venter Dig?“

„Nu, de — de Folk, hos hvem jeg er! — — Farvel! Far—vel!“ ...

Det sidste Ord sagt dvælende — med et langt Øjekast — saa
fuldt af Medynk, Godhed, Kærlighed — — — en Kvindes Øjne,
der blev som en Haandspaalæggelse over mig, længe efter at hun
var suset af Sted, som en Raa, ned ad den lønlige Tværdal, der mun-
der ud i den dybe Slugt — ned ad Engen og Vandmøllen til.

Svaj, slank — den lyse Kjole — det mørkere Shav! om Hofterne
— Hatten, den lille hvide Hat med Fuglejerene — som et Syn, som
et Aftensus i Skoven var hun borte — og Engtaagen dernede fra tog
hende — bar hende — lettede under hendes smaa Fødder ... men
hul i Ryggen var hun ikke.

Jeg laa paa det samme Sted; vendte mig om paa Siden; min hede
Kind berørte det brune, bløde Løv, hvor hun havde siddet.

Fra den store, stille Verden om mig — fra den rene, noble, den
ensomme og alvorlige Natur kom den „Stemning“ glidende, hvori et
Naturmenneske aldrig hensættes — men hvori Naturaanderne lever.

Og jeg rejste mig.

Til Dig, til dit Bryst! Du store, noble Natur! Ensom — om det
skal være — igennem Livet, Men midt i Larmen og Forvirringen
— naar det skal være — med denne Haandspaalæggelse over mig:
Elverpigens Smil af Medynk, af Barmhjertighed, af Kærlighed! —

Og Aftenvinden susede gennem det silkefine Hjertegræs, hvis
Spidser — som sænkede Øjenvipper — endnu gemte paa Glansen
af Solens Guld. Og ét svagt Pig — den allersidste piccolo, — og
ingen Larm, ingen Forvirring, ingen Fagter, ingen Fraser, ingen Tro
og ingen Tvivl kun Sommernattens Højhed i uudgrundelig Enfold
over den stolte Skov!